

So kom tað, sum øll hava væntað:

Hesuferð 200 mill. kr. til fiskavirking og 100 mill. til Faroe Seafood

Eingin er serliga bilsin, tí hetta hevur gud og hvør maður væntað fór at koma líka so vist sum amen í kirkjuni. Kann verða at okkara politikkarar eru bilsnir og kanska banka og fíggjargrunnar við, men Palleba og Marsanna hava bert biðað, tey hava so øll sum ein vitað, at tað aldrin fer at spyrjast nakað lønsemi burtur úr at fiska við einari avoldaðari teknologi, so dýr at hon aldrin hevur megnað at fiska fyri rentur og tað hav av olju henni tørvar!!

FØROYINGAR HALDA FRAM AT VIÐ ENDURTAKANDI SØGUSKRIVING:

FISKIVINNAN AKKUMULERAR HALL

-ella ger hon nú eisini tað fyrj allar teir, sum í smálutum fonglast við at reka hesa vinnu? Hevur Fiskamarknaður Føroya eitt hall? Hevur Skipasmiðjan Føroyar eitt hall? Hevur Færøernes Realkreditinstitut eitt hall? Hevur Skipafelagið Føroyar eitt hall? - og hvussu við Tryggingarsambandinum - ella Tórshavnar Skipasmiðju, hevur hon eitt hall? - og er hetta tá tað, sum felagið hevur innistandandi í bankanum, sum tað ljóðar frá, einar 75 mill. kr.? Hevur trolvirkið Vónin eitt hall? Rapp Hydema, Hydraulic Brattvaag, J.K. Joensen ella Oilwind - er eisini galið har? Hvat við heilseluni hjá Poul Hansen? Hevur Havsbrún eitt hall? Hevur Olaf Olsen eitt hall? Hava okkara lands Olaf Olsenar, allir eitt hall? Hevur Jógvan Ingvarð Olsen, Ditlev Eldevig, ella Otto í Viganum, Atli P. Dam, Niels Sørensen, Bjarti Mohr, og allur hinir teir navnleysu, ónevndu bossarnir innan føroyska fiskivinnu, hava hesir allir eitt hall? Og hvat við Fiskirannsóknarstovuni, Heilsuføðiligu Starvstovu, Tollmyndugleikanum, Fiskivinnuumsitingini, Ivan Johannesen, Skattadeildini, Jóanes Eidesgaard, Henrik Old?? Shell, Statoil, Oljufelagið Føroyar? - hava tey eitt hall? ELLA ER TAÐ EINANS FISKIVINNAN, IÐ HEVUR EITT HALL, (hendan sum við stytri og stytri millumbili skal hava

skattafíggjaðar saneringar) MEDAN ALT ANNAÐ KOYRIR VIÐ EINUM DUNDRANDI YVIRSKOTTI?

- er tað soleiðis tað hongur saman? - er hetta ikki júst tað, sum tað ferð eftir ferð er víst á, sum verandi ein sjálvfylgjulig av leiðing, av at halda fram, at reka fiskivinnu, so sum føroyingar nú einaferð hava valt at gera hetta? Skal hetta tiskil ikki verða so? Og vita teir, ið stíla fyrj borgum ikki, at hetta framhaldandi vil verða so, og at tað vil blíva við at verða so, líka so leingi teir framhaldandi ótarnaðir fáa loyvi at fiska við einari avoldaðari fiskivinnuteknologi, ið kostar so nógv, at hon klárar ikki at gjalda fyrj rentur og tað hav av olju hon slúkar?

BYGNADARNEVNDIN OG HENNAR GÓÐA SAMVITSKA

Hvør var tað, ið myndaði hesa ólukkunevnd, og hvør var tað, sum setti hesa nevnd? Hetta eiga vit at leggja okkum í geyma, tí í somu løtu vit kenna nevnið á teimum persónum, ið settu hesa nevndina - er gjørligt nærri at hyggja eftir motivunum, ið liggja til grund fyrj tí vanlagnu hetta arma land og tess fólk er tvangstýrt at finna seg! Hvør er tað, ið vildi hvat, og hví? Er hetta einkultiverur - ella er hetta felagsskapir av monnum? Hvønn og hvørjar interessur umboða hesir menn? Og um tað eru felagsskapir, havt slag av felagsskapi er tað tá talan um? Eru hetta okkara politisku myndugleikar? Ella eru hetta kapitalinteressurnar í fiskivinnuni, ið hava stýrt okkum út á bláman? - ella eru hetta hesir religiøsu felagsskapirnir, ið hava funnið saman í tænastu

kapitalsins? - ella er hetta samnansettir politiskur-religiøsir felagsskapir? Hvørji eru motivini og hví? Hvørja áskoðanir gera seg gjaldandi blant ymisku aktørarnar í hesum sera grugguta spæli? Hvat er tað, sum fjalir seg aftan fyrj setningin, ið hevur koyrt føroyska samfelagið av knóranum? Hvat er tað, sum fekk okkara "bestu høvð" til at kapitulera? Hvat var tað, ið førði til, at okkara best skúlaðu høvð, valdu at bera seg at, sum Pilatus á sinni: "Ta ferðina teir í felag gjørdur av við lívsgrundarlag føroyinga, tá teir á lærarskúlanum í Tórshavn almennakunngjørdur setningin, ið boðaði frá, at teir høvdu latið seg kroysta úr felagsskapinum av lívsgrundlag til ævigar tíðir!"

Ta ferðina teir mistu teirra lívsfrøðiliga intigritet, tá teir móti betri vitandi ikki rørdur hond frá síðu til tess at bjarga vistfrøðiliga grundarlagnum í føroyskum sjóvæki og góvu skarvin yvir móttvegis teim kretum, sum við skipaðari týning vóru í holt við at gera enda á okkum øllum. Tað einasta, ið eftir stendur, er SETNINGURIN, ið granskar fara at kanna á allar hugsandi mátar: Hvussu bar tað til, at lívsfrøðingar kundu taka støðu fyrj týning av grundarlagnum fyrj lívi? Hvussu og hvat vóru tað fyrj umstøður, ið kundu fáa professionellar vísindamenn at frásiga sær sína vísindaliga bakgrund, tá teir valdu ikki at gripa inn í samband við skipaðu týningina av vistfrøðiliga grundarlagnum á teim føroysku veiðumíðjunum, tá ferðina teir böru fram hin víðagita setningin við teim ræðuligu konsekvensum:

"Tað er eingin saklig

argumentation, ið talar fyrj tí neyðuga at skifta flotan út..."

AV MINNI TÝDNINGI ER SJÁLVSAGDA HALLID - LÍVID HARAFTURÍMÓTI ER ANNADHVØRT ÆVIGT ELLA MIST!

At hesir lívsfrøðingar eisini og umframt og í sama viðfangi eisini gjørdur av, at hetta samfelagið skal dragast við eitt hallgevandi vinnulív er so sín sak. Men líka so leingi eingin finnur út av at broyta avgerð lívsfrøðinganna, so skal hetta fólk, sum her býr, finna seg í einum vinnulívi, ið einans kann framleiða fíggjarligt hall - ella undirskott! Hetta er sjálvandi keðiligt, men tað er sum sagt av minni týðningi heldur enn hin konsekvensin: At missa lívsgrundarlagið "med alla". Annað er so tað paradoksala, at kanningar av motiveringini fyrj hesi ólukkan, ið framd varð, óiva fara at avdúka, at nettup strembanin eftir lønsemi í vinnuni hevur talt meira heldur enn vistfrøðiliga gongdin í føroyskum havvæki. Nettup orðingin, ið førði til, at flotin kundi halda fram óbroyttur, avdúkar, at fremsta motiveringin fyrj avgerðum lívsfrøðinganna var lønsemi í fiskivinnuni! Hendan samantvinnanin av áhugamálið hevur oyðilagt sikti við tí biologið vísindaliga stovnum, ið skuldi taka hond um okkara lívsgrundarlag. Umframt at flyta seg um fagkensur, so er eisini ein syndug samantvinnan av vísindaligum og ikki vísindaligum data, lögð til grund fyrj avgerðum av katastrofalum slag. At meta eftir úrslitunum (jarðskjálftakendar saneringar), sær ikki mætari út enn, at tað kundi verð eitt

John Smith skrifvar

slag av "toftegaardskum yvirslagsberokningum," ið liggja til grund fyrj øllum dispositionum, ið tiknar vera innan føroyska fiskivinnu í hesum døgum. Hendan so sera arroganta eliminerin av teim einastu relvantu parametrunum, tá ræður um lønsemi, prógvar, at talan er um eitt slag av vinstrahondsarbeiði ella enn verri: Manipulatió (yvirberandi negligerandi) til fyrimunar fyrj nakrar serinteressur. Tað er stórt sæð (undir høvuðsbólkunum fiskivinnuteknologi) bert tríggrir parametrad, ið hava avgerandi týðning fyrj lønsemi: Tað er MUNURIN í orkukostnaði, reidskapskostnaði og kapitalkostnaði, fyrj hvør sína fiskiveiðuteknologi! Tað eru eingi onnur støð, tað er gjørligt at finna nakað, ið munar! - tí var hetta eitt brotsverk, ið framt varð, tá bygnaðarnevndin setti definitivan stoppara fyrj einari gongd, tann positiva vegin, við orðinum: "Tað er eingin saklig argumentation, ið talar fyrj at broyta flotan"

TIKNIR VIÐ NÓSINI NETTUP TÍ TEIR ERU FRØÐINGAR

Hesir ólukkan frøðingar eru drignir uppá tráð, tá teir fingust at gera seg klókar á einum øki teir ikki høvdu nakað skil fyrj: "Teir gjørdust serkonir í økonomi og í teknologi og brutu við sínar lívsfrøðiligu og akademisku traditiónir!" Teir gjørdi eitt ikki fyrigeviligt vísindaligt mistak, tá teir kendu sær færliga at kunna vaða um fagkensur og við støði í sínu akademiska "allround útbúgving" hildu seg til at gambli við ivaleyst útfirakomandi økonomiskum data, ið heldur ikki vóru fingin til vega sambært akademisk/vísindaligum hættum! Eitt er hvat hetta hevur kostað í reimum peningi, hitt er so eitt samfelag í uppløysing, og so eru tað teir niðurfiskaðu stovnarnir. Men so lógið

tað enn kann tykjast, enn røkist ikki fyrj nakrari broyting! Vit sanera framvegis og næsta samráðingarrunda sigst blíva í septembur.

ER NAKAD AT GERA?

Í sendirøðini Náttúran og vit sigur "mótparturin" hjá Johan Mortensen útvarpsmanni, í einari sending soleiðis frá, meðan teir standa og líta oman yvir Fuglafjørð: "... nú rópa teir tað býur, men talið er vist farið niður um aftur nú, so vit siga bara bygd!" Sera væl lýsir nettup henda gongdin tað, sum fer fram í føroyska samfelagnum í dag: "Afturgongd á øllum økjum! - Yvir tað heila, so gongur tað niður á bakka, rættiliga ómerkiligt fer alt aftur í mammu sína." Spakuliga ella skjótt, sum einum lýstur, er blóðrenslid í samfelagnum um at steðga! Eingin tekur til tey stóru orðini, tað er sum eitt slag av smædni hevur málubundið føroyingin. Ikki tí hann ikki veit, heilt nágreiniliga hvat, ið bagir men tí tað er farið í søguna, hetta har tað longur hevur nakran týðning, hvat landsins íbúgar kenna á sær, siga og tala, tað er yvurstaðið og ein hin fjalda orsök, er vitanin hin vanlige føroyingurin hevur um ta valdstøku av náttúrugrundarlagi tjóðarinnar, ið okkara hesir heilar hava sett í verk. Tey vita eisini at hetta, ið tað alment verður boðað frá, bert eru tómar frasar, sama ger, alt er bert orðaskvaldur - ikki eftirfarandi slutur! At hetta hevur kunna latið seg gjørt er ivaleyst ein avleiðing av, at okkara fremsta universitet er skiparskúlin í Havn, ið eftirhondini man hava mannað flestu nevndar-og nevndarformannssessir og stjórnastólar og so av at hava valt politikkarar við einum IQ á sibbastøði! Sum orðatakið sigur: "Men Herren mildner luften for de klippede faar" - framhaldandi eitt gott saneringsár og eitt gott summar